

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1365/2023
30.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Биљане Синановић, Светлане Томић Јокић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Владимира Рајића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Зрењанину К 91/19 од 20.04.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 603/23 од 11.10.2023. године, у седници већа одржаној 30.01.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Владимира Рајића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Зрењанину К 91/19 од 20.04.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 603/23 од 11.10.2023. године, у односу на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 439. тачка 1) и 2) Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног, у преосталом делу, одбацује као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину К 91/19 од 20.04.2023. године окривљени АА је, поред осталих, оглашен кривим због кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 33. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од једне године. Одлучено је о трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтеву оштећеног, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 603/23 од 11.10.2023. године, одбијене су као неосноване жалбе јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Зрењанину и бранилаца окривљених АА и ББ, а првостепена пресуда је потврђена.

Против напред наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Владимир Рајић, због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 1) и 9) и члана 439. тачка 1) ЗКП, са

предлогом да Врховни суд усвоји захтев и правноснажне одлуке преиначи, тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или одбити оптужбу, или да исте укине и предмет врати суду на поновно одлучивање.

Врховни суд је, на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је неоснован, у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, истицањем да је оптужним предлогом, измењеним на главном претресу 20.04.2023. године, окривљенима стављено на терет да су „дошли до дизел агрегата који служи за покретање великих и заливних система, након чега су током два дана скидали делове са истог, а потом исте одузели и присвојили, тако што су их стављали у поменуто путничко возило и односили до дворишта окривљеног ББ, где су уз помоћ подног предмета поломили кућише агрегата, а потом уз помоћ подесног алата скинули поклопац агрегата, поклопац са лежаја, више каблова за електричну енергију, шест поклопаца вентила мотора и два поклопаца за усисне вентиле, као и хладњак за воду, све укупне вредности око 853.560,00 динара“, а да је у изреци првостепене пресуде наведено да су окривљени „подесним предметом поломили кућиште и подесним алатом скинули поклопац агрегата, поклопац лежаја, шест поклопаца вентила мотора и два поклопаца за усисне вентиле и секли каблове за електричну енергије на агрегату, чија је вредност 72.000,00 динара“, чиме је суд, иако јавни тужилац није извршио овакву измену оптужног предлога, у изреци побијане пресуде другачије одредио начин извршења кривичног дела, односно радње окривљених другачије описао у односу на оптужни акт. Како се наведене измене, по ставу одбране, односе на одлучне чињенице и битна обележја кривичног дела, то је истима нарушен идентитет између пресуде и оптужног акта, што представља прекорачење оптужбе.

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП, пресуда се може односити само на лице које је оптужено (субјективни идентитет пресуде и оптужбе) и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници (објективни идентитет пресуде и оптужбе), а одредбом става 2. истог члана је прописано да суд није везан за предлоге тужиоца у погледу правне квалификације кривичног дела. Дакле, из ових законских одредби произлази да између оптужбе и пресуде, мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела, а евентуалне измене чињеничног описа дела у изреци пресуде морају остати у границама чињеничног основа из оптужбе, тачније у

границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, док закон не захтева и идентитет у погледу правне оцене дела.

По налажењу Врховног суда, побијаним правноснажним пресудама, није прекорачена оптужба, односно није повређен објективни идентитет оптужбе и пресуде, али ни субјективни идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног АА. Ово имајући у виду да су битна обележја бића кривичног дела иста и у диспозитиву измењеног оптужног акта и у изреци пресуде, односно да у битном постоји истовестност чињеничног описа радње извршења кривичног дела из изреке пресуде са чињеничним описом радње дела датог у оптужном акту јавног тужиоца, пошто је суд описаним изменама само ускладио чињенични опис кривичног дела у погледу начина његовог извршења, са чињеничним стањем утврђеним на основу доказа изведених на главном претресу. Сходно изнетом, наведене измене нису извршене на штету окривљеног АА и исти није оглашен кривим за већу криминалну активност и вољу („криминалну количину“), нити је пресуда измењена на штету окривљеног у погледу правне квалifikације кривичног дела.

Дакле, како је чињенични опис дела у изреци првостепене пресуде остао у границама чињеничног основа из оптужбе, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а из којих произлазе законска обележја кривичног дела из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 33. КЗ, то су у конкретном случају оцењени као неосновани наводи браниоца окривљеног АА, којима се указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Указујући на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да је суд утврдио да су окривљени извршили кривично дело тешка крађа „савладавањем већих препрека“, при чему је у изреци побијане пресуде означено само да су окривљени „подесним предметом поломили кућиште и подесним алатом скинули поклопац агрегата и секли каблове“, без навођења да су савладавали било какве веће препреке, које, према ставу одбране, у конкретном случају нису ни постојале, имајући у виду одбрану окривљеног АА, изнету на главном претресу, када је изјавио да је агрегат стајао на њиви и да ничим није био ограђен. Из наведених разлога се, по ставу одбране, не може прихватити закључак суда да су окривљени извршили кривично дело тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 33. КЗ, за које су оглашени кривим побијаном правноснажном пресудом.

На исту повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА, указивао је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и о томе у образложењу пресуде на страни 3. став 5. и страни 4. став 1. и 2. (прихватајући разлоге првостепеног суда, дате на страни 4, став 6. и страни 5, став 1. и 4. образложења пресуде), дао јасне и довољне разлоге, које Врховни суд у свему прихвата и, у смислу члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге и упућује.

Самим тим, Врховни суд налази да су нижестепени судови правилно применили закон када су окривљеног АА, огласили кривим због извршења кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 33. КЗ, због чега су оцењени као

неосновани наводи браниоца окривљеног, којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, истицањем да се у конкретном случају може радити само о кривичном делу крађа из члана 203. став 1. КЗ.

По налажењу Врховног суда захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је, у преосталом делу, недозвољен.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, бранилац износи став да је, у конкретном случају, наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења, који заснива на свом чињеничном закључку да су окривљени могли остварити само малу противправну имовинску корист у износу од 72.000,00 динара, и сопственој правној квалитацији да је у питању кривично дело из члана 203. став 1. КЗ, чиме указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП.

Поред изнетог, бранилац окривљеног АА, у захтеву за заштиту законитости указује и на повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП, наводима да је суд приликом одмеравања казне као олакшавајуће околности на страни окривљеног требало да цени признање кривичног дела, кајање и породичне прилике, с обзиром на то да је отац шесторо деце.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, која прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке или поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреда закона из члана 440. и 441. став 1. ЗКП, Врховни суд је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, у овом делу, оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић